



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_36_KAREL_KRYL		
Název materiálu:	Karel Kryl		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	28. 5. 2013
Jméno autora:	Mgr. Magdalena Obšivačová		
Klíčová slova:	K. Kryl, protestsong, hudba za normalizace		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žáci se rámcově seznámí s osobností K. Kryla, vytváří si představu o významu hudby v době normalizace a to konkrétně na analýze písně – protestsongu <i>Bratříčku, zavírej vrátka</i> . Dávají si do souvislosti informace historického charakteru z nedávné historie naší země.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Komunikační, občanské		
Anotace, metodický list:	Žáci si obohacují vědomostní informace o době komunismu, rozšiřují je o oblast hudby a konkrétně si představí osobnost K. Kryla a jeho protestsong. Řeší hádanku skrývající jméno a pracují s textem písně <i>Bratříčku, zavírej vrátka</i>		
Použité zdroje:	http://www.mp3tube.cz/hrej/SvP6IBYHB-g http://www.karaoketexty.cz/texty-pisni/kryl-karel/bratricku-zavirej-vratka-8320		

Popis hodiny

1. Úvod k hodině – informace o období po roce 1968 a významu hudby (texty jako součást literatury a odporu ke komunismu), informace známé žákům + informace učitele
2. Řešení hádanky – viz pracovní list *Autor s utajeným jménem*, možno samostatně / ve dvojicích. Pozn. Hudební ukázkou nutno pustit bez toho, aby byl žákům dostupný jakýkoliv text z videa.
3. Práce s textem písně *Bratříčku, zavírej vrátka*
 - a. Přečtení
 - b. Rozbor – otázky – viz příloha
 - c. Definice pojmu protestsong
4. Shrnutí

Přílohy

1. Pracovní list – Autor s utajeným jménem
2. Text písně *Bratříčku, zavírej vrátka* s otázkami



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 1

Pracovní list – Autor s utajeným jménem

Náš neznámý autor proslul pod označením BÁSNÍK S _ □ _ _ _ _ U (doplňované slovo skrývá hudební nástroj a písmenko ze čtverečku dá 8. písmeno tajenky). Jeho život je spjat i s nedalekým Novým Jičínem, kde žila jeho rodina, před válkou a krátce po ní tu jeho otec provozoval uznávanou tiskárnu. Proto v jednom z novojičínských parků najdeme jeho P _ _ _ _ _ Í D _ _ □ _ (6. písmeno tajenky). Všichni, kteří rádi zpívají, znají jistě jeho píseň, která začíná slovy *Z rozmláceného kostela v krabic s kusem mýdla přinesl jsem si □ _ _ _ _ _ , polámali mu křídla...* (2. písmeno tajenky). Do života našeho tajemného velice zasáhl jeden z měsíců roku 1968, byl to _ □ _ _ _ , kdy do naší republiky vtrhla vojska Varšavské smlouvy – tedy zejména Ruska a tím začala do roku 1989 trvajících okupace (7. písmeno). V tomto památném měsíci a za noci, kdy ulicemi jely ruské tanky, napsal náš tajemný svou nejznámější píseň *Bratříčku, zavírej vrátka*. Ta mu přinesla nebývalou popularitu, ale způsobila i to, že později opustil svou vlast a dlouhých 20 let žil v sousedním _ _ _ _ _ □ _ (1. písmeno). Nechtěné vystěhování z politických důvodů se cizím slovem označuje jako _ _ _ □ (5. písmeno). V zahraničí zůstal taktéž literárně a hudebně činný a působil v rozhlasové stanici, kterou sice bylo v ČR zakázáno poslouchat, ale stejně se to dělalo. Stanice nesla název SVOBODNÁ E _ □ _ _ _ (3. písmeno). Přínos našeho utajeného ocenil V. Havel medailí, bohužel až tzv. in memoriam, čili _ _ S _ _ _ □ (bez háčky, 4. písmeno). Jak oblíben tento autor byl (jeho písně si lidé kopírovali na kazety, sbírali jeho texty a hudební doprovod, aby si za komunismu mohli potají svobodně zazpívat) a pro mnohé stále je, dokládá zpěvák, jehož si pustíme – jeho příjmení zní DANIEL □ _ _ _ _ , který přezpíval píseň našeho neznámého. <http://www.mp3tube.cz/hrej/SvP6lBYHB-g>

Hledané jméno je □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

ŘEŠENÍ – slova jdoucí po sobě: Kytarou, paměť deska, anděla, srpen, Německu, exil, Svobodná Evropa, posmrtně, Landa.

Tajenka: Karel Kryl

Příloha 2

<p>KAREL KRYL</p> <p>Bratříčku, zavírej vrátka</p> <p>Bratříčku, nevzlykej, to nejsou bubáci, vždyť už jsi velikej, to jsou jen vojáci, přijeli v hranatých železných maringotkách.</p> <p>Se slzou na víčku hledíme na sebe, buď se mnou, bratříčku, bojím se o tebe na cestách klikatých, bratříčku, v polobotkách.</p> <p>REF: Prší a venku se setmělo, tato noc nebude krátká, beránka vlku se zachtělo, bratříčku, zavřel jsi vrátka?</p> <p>Bratříčku, nevzlykej, neplýtvej slzami, nadávky polykej a šetři silami, nesmíš mi vyčítat, jestliže nedojdeme.</p> <p>Nauč se písničku, není tak složitá, opři se, bratříčku, cesta je rozbitá, budeme klopýtat, zpátky už nemůžeme.</p> <p>Prší a venku se setmělo, tato noc nebude krátká, beránka vlku se zachtělo, bratříčku, zavírej vrátka! Zavírej vrátka!</p>	<p>OTÁZKY</p> <p><i>Než začneš s rozbořem a pochopením smyslu, znovu si uvědom, jaké informace o písni máš k dispozici z pracovního listu.</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Píseň věnuje Kryl „bratříčkovi“. Kdo je to? Proč zrovna jemu?2. Co jsou železné maringotky?3. Proč v textu prší a setmělo se?4. Co je myšleno nocí?5. Kdo je beránek a kdo vlk?6. Bratři někam jdou, nemají vhodné boty. Kam? A proč už není cesta zpátky?7. Maringotka, noc, vlk a beránek – jak se z hlediska literárních pojmů říká těmto prostředkům? Oba jejich názvy začínají na písmeno M.8. Tato píseň je PROTESTSONG, jak rozumíš tomuto slovu?
---	---